

Nr 59.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med anhållan om riksdagens yttrande angående en av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1950 vid dess trettiotredje sammanträde antagen rekommendation; given Stockholms slott den 2 februari 1951.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed anhålla om riksdagens yttrande angående en i nämnda protokoll omförd, av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1950 vid dess trettiotredje sammanträde antagen rekommendation.

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen hemställes om riksdagens yttrande angående den av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1950 antagna rekommendationen (nr 88) angående yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra, och förordas att de i rekommendationen uppdragna riktlinjerna, i den utsträckning så lämpligen kan ske, beaktas såvitt angår yrkesutbildningen i vårt land.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 feb-
ruari 1951.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, QUENSEL, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med chefen för utrikesdepartementet och t. f. chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Quensel, anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, en av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1950 vid dess trettiotredje sammanträde antagen rekommendation samt anför.

Genom sin anslutning till Nationernas förbund den 9 mars 1920 inträdde Sverige såsom medlem av Internationella arbetsorganisationen i Genève.

Enligt arbetsorganisationens stadga skall organisationens allmänna konferens sammanträda vid behov, dock minst en gång varje år.

Organisationens beslutande församling — den Internationella arbetskonferensen — har, enligt artikel 19 i stadgan, att beträffande förslag, som äro uppförda på dess dagordning, välja mellan två former för godtagande. Antingen skall beslutet resultera i ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller ock skall det utmyнна i en rekommendation, avsedd att övervägas vid lagstiftning eller annorledes, men utan den bindande karaktär, som tillkommer en ratificerad konvention. Därest beslutet är av mindre räckvidd eller av väsentligen formell innebörd, t. ex. då det gäller en begäran om utredning, plägar det givas formen av en resolution.

I fråga om verkställighet av konferensens beslut stadgas, att varje medlem av organisationen skall inom ett år från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa därå antagna konventioner och rekommendationer vederbörlig myndighet (i vårt land riksdagen) för vidtagande av lagstiftnings- eller andra åtgärder. Om det till följd av exceptionella omständigheter ej är möjligt att fullgöra nyss berörda förpliktelse inom ett år, skall den fullgöras snarast möjligt och i varje fall icke senare än 18 månader från sammanträdet avslutande.

Varje medlem har skyldighet att underrätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder, som vidtagits för att underställa konventioner vederbörlig myndighet, samt om eljest vidtagna åtgärder. Medlem, som icke ratificerat viss konvention, skall tid efter annan till Internationella ar-

betsbyråns generaldirektör avgiva redogörelse för såväl lagstiftning och praxis med avseende å de i konventionen behandlade frågorna som den omfattning, vari konventionens bestämmelser genomförts eller avses att genomföras genom lagstiftning, administrativa åtgärder, kollektivavtal eller annorledes, med angivande tillika av de omständigheter, som förhindra eller fördröja ratificeringen av konventionen. Motsvarande gäller i fråga om rekommendationer med tillägg, att redovisning skall lämnas även för sådana jämkningar i rekommendationer, som befunnits eller må finnas erforderliga vid antagande eller tillämpning av bestämmelserna i desamma.

Generalsekreterarens i Nationernas förbund befattning med de konventioner och rekommendationer, som beslutas av Internationella arbetsorganisationen, har övertagits av generaldirektören för Internationella arbetsbyrå (artiklarna 20—21), varvid emellertid föreskrivits, att ett av de två officiella exemplaren av varje av Internationella arbetskonferensen antagen konvention eller rekommendation skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare samt varje ratifikation av en sådan konvention delgivas Förenta Nationernas generalsekreterare för registrering i enlighet med bestämmelsen i artikel 102 av Förenta Nationernas stadga.

Internationella arbetskonferensens trettiotredje sammanträde hölls i Genève under tiden den 7 juni—den 1 juli 1950. I sammanträdet deltog representanter för 50 medlemsstater, av vilka 40 sändt fullständiga delegationer, d. v. s. två regeringsombud samt ett ombud från vardera av arbetar- och arbetsgivarsidorna. Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation.¹

Dagordningen för detta konferenssammanträde — för vars förhandlingar och beslut en fullständig redogörelse kommer att lämnas av delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet i dess publikationsserie »Internationella arbetsorganisationen» — omfattade följande överläggningsämnen:

- I. Generaldirektörens för Internationella arbetsbyrå årsredogörelse.
- II. Finansiella och budgetära frågor.

¹ Genom Kungl. Maj:ts beslut den 31 mars 1950 hade att deltaga i konferensen från svensk sida utsetts:

såsom *regeringsombud* generaldirektören och chefen för statskontoret Wilhelm Björck och dåvarande statssekreteraren i socialdepartementet Per Nyström — som dock var förhindrad att deltaga i konferensen — samt såsom experter borgmästaren Lars Gunnar Ohlsson, tillika ersättare för regeringsombuden, fru Inga Margareta Thorsson och förste kanslisekreteraren i socialdepartementet Sten-Eric Heinrici;

såsom *arbetarombud*: Landsorganisationens jurist advokaten Arnold Sölvén samt såsom experter ordföranden i Svenska fabriksarbetareförbundet Gunnar Mohlne, ombudsmannen hos Landsorganisationen Sigrid Hildur Elvira Ekendahl, sekreteraren i Tjänstemännens centralorganisation Otto Nordenskiöld och sekreteraren i Svenska lantarbetareförbundet Ewald Jansson; samt

såsom *arbetsgivarombud*: direktören i Svenska arbetsgivareföreningen Gullmar Bergenström samt såsom experter verkställande direktören i samma förening Bertil Kugelberg, direktören i samma förening Matts Bergom Larsson, verkställande direktören i Svenska lantarbetsgivareföreningen Gideon Sæmund och direktören i Sveriges textilindustriförbund Kaj Åberg.

Därjämte hade redaktören Sven Backlund utsetts att i egenskap av tolk biträda delegationen.

- III. Upplysningar och årsrapporter rörande medlemsstaternas tillämpning av internationella arbetskonventioner och rekommendationer.
- IV. Förhållandet mellan arbetsmarknadens parter, innefattande frågor rörande kollektivavtal, förlikning och skiljedom ävensom samverkan mellan offentliga myndigheter samt arbetsgivarnas och arbetarnas organisationer (första behandling).
- V. Lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde (första behandling).
- VI. Jordbruksfrågor: allmän rapport.
- VII. Minimilöner inom jordbruket (första behandling).
- VIII. Semester inom jordbruket (första behandling).
- IX. Yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra (enda behandling).

Under punkt II på dagordningen antog konferensen budget för Internationella arbetsorganisationen avseende utgifter under år 1951; budgeten fastställdes till 6 219 506 U.S. dollars.

Konferensen medhann emellertid icke att behandla den del av det under punkt IV upptagna ämnet, som avser samverkan mellan offentliga myndigheter samt arbetsgivarnas och arbetarnas organisationer, varför konferensen uttryckte ett önskemål om att denna fråga skulle såsom en särskild punkt uppföras på dagordningen för arbetskonferensens nästkommande allmänna sammanträde år 1951. Anmärkas må vidare, att arbetsbyråns styrelse vid sitt i januari 1950 hållna 110:e sammanträde beslutat att till dagordningen för 1951 års konferenssammanträde överflytta även det under punkt VIII angivna ämnet angående semester inom jordbruket.

Beträffande övriga för första behandling uppförda frågor beslöts, att de skulle slutligt behandlas å nästkommande allmänna konferenssammanträde.

Bland de av konferensen fattade besluten är endast följande, vilket hänför sig till punkten IX på dagordningen, av beskaffenhet att i enlighet med förenämnda artikel 19 av Internationella arbetsorganisationens stadga skola underställas riksdagen, nämligen:

Rekommendation (nr 88) angående yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra.

Texten till rekommendationen torde få såsom bilaga (Bilaga A) fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende.

I särskild bilaga lämnas en förteckning över samtliga vid konferenssammanträdet antagna resolutioner (Bilaga B).

När jag härefter övergår till att behandla den nyssnämnda rekommendationen, vill jag såsom en bakgrund till den följande redogörelsen framhålla, att det i rekommendationen behandlade ämnet utgör en viktig del av den allmänna yrkesutbildningen, vilken i inledningen till Internationella arbetsorganisationens stadga uttryckligen nämnes såsom en av de frågor vilka ligga inom organisationens kompetensområde. Vidare innehåller den s. k. Philadelphiadeklarationen av den 10 maj 1944 -- vilken är såsom bilaga

fogad vid arbetsorganisationens stadga — under avdelning III ett uttalande, vari arbetskonferensen erkänner organisationens högtidliga förpliktelse »att främja alla sådana åtgärder, som äro ägnade att förverkliga . . . sysselsättningen av arbetare i yrken, i vilka de kunna ha tillfredsställelsen att helt utnyttja sin yrkesskicklighet samt i största möjliga mån bidra till allmänt välstånd» och »tryggandet av lika möjligheter för alla i fråga om utbildning och inträde i arbetslivet».

Frågan om yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra, har redan tidigare vid olika tillfällen behandlats av arbetskonferensen. Sålunda antogs år 1939 en rekommendation (nr 57) angående yrkesutbildning. I punkten 12 av denna rekommendation angives, att »varje arbetare bör, vare sig han före tillträdet av anställning erhållit yrkesutbildning eller ej, beredas tillfälle att utveckla sina tekniska och yrkeskunskaper genom kompletterande deltidskurser» och att »undervisningsplanerna för sådana kurser böra anpassas efter behovet hos . . . vuxna arbetare, som önska vidga eller fullständiga sina tekniska eller yrkeskunskaper». År 1944 antog konferensen vidare en rekommendation (nr 71) angående reglering av sysselsättning vid övergången från krig till fred, vari förordades att yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra, borde organiseras och utvecklas. Vid sidan av de diskussioner, som vid arbetskonferensen förts rörande detta ämne, har frågan även varit föremål för överväganden vid den tredje amerikanska arbetskonferensen, vilken hölls år 1946, ävensom vid ett flertal sammanträden med arbetsorganisationens olika s. k. industri-kommittéer.

Bestämmelserna i sistnämnda rekommendation voro endast avsedda att tillgodose de omedelbara behov som kunde uppstå under övergångstiden från krig till fred och togo ej hänsyn till alla de olika med organisationen av utbildning och omskolning förknippade frågorna. Dessa omständigheter i förening med behovet av att undersöka de med yrkesutbildning för partiellt arbetsföra förbundna problemen, vilka såsom en följd av det senaste världskriget kommit att framstå såsom särskilt svårlösta, ha föranlett arbetsbyråns styrelse att bereda konferensen tillfälle att överväga hela frågan om yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra. Enligt styrelsens beslut skulle ärendet behandlas vid arbetskonferensens trettio-tredje sammanträde enligt den enkla diskussionsproceduren, d. v. s. vid endast ett allmänt konferenssammanträde, samt dessförinnan en förberedande teknisk trepartskonferens inkallas för att diskutera de synpunkter på frågan, vilka framkommit genom de av vissa medlemsstater — bland dem Sverige — avgivna svaren å ett av arbetsbyrån i ämnet utarbetat frågeformulär. Sistnämnda konferens, i vilken Sverige deltog med representanter för såväl regeringen som arbetare och arbetsgivare, hölls i Genève under tiden 23 januari—3 februari 1950.

På grundval av de beslut, som fattats vid den förberedande konferensen, framlade arbetsbyrån inför 1950 års allmänna konferenssammanträde ett förslag till rekommendation angående yrkesutbildning för vuxna, däri in-

begripna partiellt arbetsföra, vilket förslag med vissa inom vederbörande konferensutskott vidtagna ändringar enhälligt antogs av konferensen. Samtliga svenska ombud deltog i omröstningen.

I fråga om det huvudsakliga innehållet i rekommendationen må följande anföras.

Rekommendationen berör principerna för yrkesutbildning för vuxna, de metoder som böra användas beträffande olika personalkategorier, utbildningens organisation och administration samt internationellt samarbete på ifrågakvarande område.

I rekommendationen förordas, att yrkesutbildningen för vuxna planeras under hänsynstagande till tendenserna på arbetsmarknaden, strävandena att förbättra och höja produktionen samt möjligheterna att bereda den som vill utbilda sig lämplig anställning. Den bör i största möjliga utsträckning bereda de vuxna en god yrkeskunskap och kännedom om de yrken, för vilka de utbilda sig, och om de näringsgrenar, inom vilka de önska taga anställning, med särskilt beaktande av att underlätta deras befordran. Yrkesutbildning för arbetslösa vuxna bör icke anlitas såsom ersättning för arbetslöshetsförsäkring eller arbetslöshetshjälp utan syfta till att underlätta återanställning av arbetslösa, vilka äro i behov av utbildning för att erhålla lämpligt arbete.

Anordningar för utbildning böra innefatta lämpliga åtgärder med avseende å demobiliserade och krigsskadade, partiellt arbetsföra, arbetslösa vuxna, vilka önska tillträde till ett yrkesområde, som präglas av långvarig brist på arbetskraft, arbetare, vilka till följd av den tekniska utvecklingen bliva övertaliga inom sitt yrke, vuxna inom yrken med överflöd på arbetskraft, vuxna, som önska emigrera med anlitan av statskontrollerad gruppemigration, samt immigranter, som mottagits i och för erhållande av anställning. Tillträde till utbildningsanordningarna bör beredas såväl kvinnor som män.

Vad gäller utbildningen av produktionsarbetare bör yrkesvägledning föregå antagandet till yrkesutbildning för att det för arbetaren i fråga lämpligaste yrket skall kunna fastställas. Arbetsgivare böra uppmuntras att vidtaga åtgärder för att bereda vuxna yrkesutbildning inom företaget, antingen under arbetets gång eller annorledes. Utbildning utom företagen är underkastad detaljerade föreskrifter: den bör sätta eleverna i stånd att uppnå den arbetstakt och färdighet, som arbetet kräver, och bör innefatta eller efterföljas av en tids yrkespraktik. Såväl då utbildningen försiggår inom som utom företaget, böra åtgärder vidtagas för att eleverna skola komma i åtnjutande av skäligen ersättning.

En av de synpunkter som gjorde sig gällande vid utarbetandet av rekommendationen var, att yrkesutbildning för vuxna vore ett viktigt hjälpmedel för utvecklandet av produktiviteten. Rekommendationen upptager därför en serie bestämmelser rörande utbildning av arbetsledare, vilka i detta hänseende spela en särskilt betydelsefull roll.

Yrkesutbildningen av partiellt arbetsföra — en fråga, som dryftats vid olika sammanträden med Internationella arbetsbyrån redan före kriget —

avhandlas i ett särskilt kapitel. Rekommendationen betonar särskilt, att de partiellt arbetsföra böra ha tillgång till tillfredsställande och ändamålsenliga utbildningsmöjligheter. Utbildningen bör fullföljas tills de partiellt arbetsföra, om de äga förutsättning härför, uppnått en färdighet, som i normal arbetsprestation gör dem jämställda med fullt arbetsföra arbetare. Rekommendationen framlägger även ett antal praktiska förslag för denna utbildningsorganisation.

Rekommendationen förutsätter genomgående samarbete mellan arbetsgivare- och arbetareorganisationer.

Över rekommendationen har delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet avgivit utlåtande. Delegationen har i sin tur hört socialstyrelsen, pensionsstyrelsen, arbetsmarknadsstyrelsen, medicinalstyrelsen, överstyrelsen för yrkesutbildning, skolöverstyrelsen, Landsorganisationen, Svenska arbetsgivareföreningen och Tjänstemännens centralorganisation (TCO).

Socialstyrelsen framhåller, att det närmast är yrkesutbildningen av partiellt arbetsföra, som berör styrelsens verksamhetsområde samt fortsätter:

Fattigvårdens, alkoholistvårdens och barna- och ungdomsvårdens klientel utgöres som naturligt är till en betydande del av partiellt arbetsföra och barn till dem. Fysiska defekter minska arbetsförmågan. Härtill kommer att de partiellt arbetsföra i stor utsträckning lida av mer eller mindre starka, arbetshämmande neuroser, vilka framkallats och befordras av att de själva finna sig mindre dugliga än andra och av att de genom sina brister avvika från omgivningen.

I rekommendationen säges bland annat, att bedömningen av den partiellt arbetsföres yrkeslämplighet bör ske i samråd med läkare, att, där så befinnes nödvändigt, lämpliga medicinska åtgärder böra vidtagas för återställande av arbetsförmågan, att, där så är lämpligt, denna vård bör innehålla bland annat psykologisk behandling, rörelse och arbetsterapi, samt att, likaledes då så befinnes lämpligt, utbildningen bör försiggå under läkartillsyn.

Att bedömningen av den partiellt arbetsföres yrkeslämplighet sker i samråd med läkare och att yrkesutbildningen, där så är lämpligt, försiggår under läkartillsyn torde vara förutsättningar för att tillfredsställande resultat nås. Då det här talas om läkares medverkan avses väl närmast kroppsläkare. Med hänsyn härtill vill socialstyrelsen för sin del särskilt understryka vikten av att vid de partiellt arbetsföras yrkesutbildning tillgång finnes till psykologisk och psykiatrisk sakkunskap. Denna expertis kan hjälpa till vid svårare diagnoser om yrkeslämplighet, ge råd vid utbildningen i de enskilda fallen och behandla föreliggande neuroser.

Bäst är givetvis om åtgärder kunna vidtagas på ett så tidigt stadium som möjligt till förhindrande av att arbetshämmande neuroser utvecklas. Erfarenheterna av den psykiska barna- och ungdomsvården i Sverige ha varit goda och visat att sådan neurosförebyggande verksamhet är av stort värde.

Inom svensk fattigvård ha åtgärder för de partiellt arbetsföras anpassning i arbetslivet tidigare förekommit i en relativt begränsad utsträckning. Sedan något år tillbaka ha dock möjligheterna härför avsevärt ökat genom att en arbetsvård för partiellt arbetsföra inrättats vid den offentliga arbetsförmedlingen. Socialvårdskommitténs nu framlagda förslag till lag om socialhjälp åsyftar i betydande mån att förebygga nödtillstånd av olika slag, och ett genomförande av detta förslag skulle sannolikt komma att ytterligare avsevärt främja de partiellt arbetsföras utbildning. Betydelsen av läkares och ej minst

psykiatrisk medverkan beaktas i detta sammanhang, bland annat genom inrättande av socialläkartjänster i den mån detta kan ske med hänsyn till tillgängliga resurser. Det kan därför sägas, att man på detta sociala fält söker att tillämpa de grundsatser, som ovan ha betecknats som väsentliga i samband med den föreliggande rekommendationen.

Socialstyrelsen har i övrigt, från de synpunkter styrelsen närmast har att företräda, intet att anföra beträffande denna rekommendation, vilken ju är allmänt hållen och ger de olika länderna betydande rörelsefrihet inom den givna ramen.

Pensionsstyrelsen — som ansett sig böra begränsa sitt yttrande till att omfatta endast styrelsens arbetsområde — framhåller, att de allmänna principer, som kommit till uttryck i rekommendationen, i vad avser de partiellt arbetsföras yrkesutbildning, till övervägande delen redan tidigare äro här i landet erkända och tillämpade, varför det enligt pensionsstyrelsens mening icke bör möta något hinder att för Sveriges vidkommande uttala sin anslutning till desamma.

På en punkt kan det emellertid enligt styrelsens förmenande råda tvekan, huruvida rekommendationen erhållit en fullt lycklig avfattning. Styrelsen avser härvid uttalandet om att utbildningen »där så är möjligt tillhandahållas inom det yrke, vari den partiellt arbetsföre tidigare varit sysselsatt eller inom ett närbesläktat yrke» (punkt 28. 2 b). Även om utbildning inom sådan yrkesgren vore möjlig att genomföra, kunde enligt pensionsstyrelsens mening omständigheter föreligga, som ur andra synpunkter gjorde en sådan utbildning mindre önskvärd. Hänsynstagande till den utbildningssökandes egna berättigade önskemål, tidigare valt yrkesområdes olämplighet i belysning av personliga förutsättningar och egenskaper, rådande förhållanden på arbetsmarknaden o. s. v. kunde giva utslag till förmån för val av annat yrke än det, som enligt rekommendationens lydelse borde väljas.

Arbetsmarknadsstyrelsen finner, att rekommendationen i stort sett överensstämmer med de synpunkter som styrelsen tidigare framfört i ämnet. Styrelsen vore dock förhindrad att helt ansluta sig till den i punkt 17 av rekommendationen intagna bestämmelsen, att vuxna arbetare under utbildning borde åtnjuta skälig ersättning enligt principer, som fastställts genom lagstiftning, kollektivavtal eller bestämmelser inom vederbörande företag. Sista delen av denna punkt — genom bestämmelser inom vederbörande företag — torde icke kunna sägas svara mot svenska förhållanden, enär i Sverige en annan ordning tillämpades. Därest en person beviljats utbildning med statliga bidrag hos enskild företagare inom ett yrkesområde, där kollektivavtal saknades, ägde företagaren ej att ensam bestämma i ersättningsfrågan, utan lärlingslönen fastställdes i samråd mellan berörda statliga myndighet och företagaren.

Medicinalstyrelsen — som i huvudsak begränsar sitt yttrande till att avse yrkesutbildningen av de partiellt arbetsföra — uttalar, att i Sverige åtgärder delvis sedan lång tid tillbaka vidtagits för att bereda partiellt arbetsföra lämpligt arbete och om möjligt återföra dem till arbetslivet. Styrelsen ville sålunda peka på den genom vanförestalterna lämnade yrkesutbildningen,

som framför allt komme de genom barnförlamning skadade till godo. Vidare ville styrelsen hänvisa till de åtgärder, som nu på flera ställen i vårt land vidtoges för återförande av nevrospatienter till ett normalt arbetsliv genom den verksamhet som bedreves i arbetsprövnings- och arbetsträningsinstitut. Slutligen ville styrelsen omnämna den arbetsterapi, som i allt större utsträckning bedreves vid våra sjukhus, och den skyddade verksamhet, som avsåge att bereda de svårast invalidiserade tillfälle att utföra ett efter måttet av deras krafter avpassat arbete. Då rekommendationen i medicinskt hänseende icke syntes gå utöver vad som i vårt land antingen sedan länge praktiserats eller ock för närvarande hölle på att genomföras, tillstyrkte medicinalstyrelsen det i rekommendationen framlagda förslaget.

Överstyrelsen för yrkesutbildning uttalar, att rekommendationen icke synes innehålla sådana allmänna principer, som ur de synpunkter överstyrelsen har att företräda böra föranleda någon erinran. Vad anginge yrkesutbildning inom företagen syntes emellertid vara oklart vad som under punkt 17 skulle avses med ersättning enligt bestämmelser inom vederbörande företag. För svenska förhållanden torde i de fall, där yrkesutbildning meddelades inom företag och ersättning icke utginge enligt kollektivavtal, avtal träffas mellan arbetsgivaren och den som skulle undergå utbildning. Därest ersättning utginge från pensionsstyrelsen eller arbetsmarknadsstyrelsen för utbildning inom företag av partiellt arbetsför, godkände eller ordnade ämbetsverken i varje särskilt fall sådan överenskommelse.

Skolöverstyrelsen anmärker, att av de skolor eller läroanstalter, som stå under överstyrelsens inseende, knappast andra än yrkesskolorna för döva och blinda beröras av ifrågakarande rekommendation, som närmast avser ifrågasatt yrkesutbildning för vuxna. Skolöverstyrelsen ville erinra om att Kungl. Maj:t enligt brev till styrelsen den 6 oktober 1950 i anledning av riksdagens beslut år 1950 rörande riktlinjer för det svenska skolväsendets utveckling fastställt, att ett eller flera gymnasier för vuxna skulle från tidpunkt, som senare bestämdes, anordnas försöksvis. Sådana gymnasier för vuxna, närmast avsedda att meddela teoretisk utbildning, torde komma till stånd först sedan särskild utredning om gymnasiernas struktur verkställdes.

I den mån i rekommendationen anbefalld yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna även partiellt arbetsföra, borde i någon form samordnas med undervisningen i läroanstalter, som stode under skolöverstyrelsens inseende, har styrelsen, enligt vad den vidare framhåller, för sin del intet att erinra mot de allmänna principer för utbildningen och dess anordning, som i rekommendationen kommit till uttryck. I andra fall än då fråga vore om vuxna syn- eller hörselskadade måste dock styrelsens ställningstagande till ifrågasatt utbildning bli beroende av initiativ eller beslut av andra myndigheter, såsom överstyrelsen för yrkesutbildning, arbetsmarknadsstyrelsen eller medicinalstyrelsen.

Landsorganisationen och Svenska arbetsgivareföreningen ha intet att erinra mot rekommendationen.

Tjänstemännens centralorganisation finner rekommendationen ha en sådan utformning, att den i huvudsak överensstämmer med svensk praxis på området. TCO ville emellertid fästa uppmärksamheten på ett uttalande rörande arbetsledarutbildningen (punkt 20) i den av arbetsbyrån för konferensen framlagda rapporten i ämnet. I fråga om denna punkt framhölls, att det skulle noteras att när i rekommendationens text det talades om samarbete mellan arbetarnas organisationer beträffande yrkesutbildning, man därmed även innefattade samarbete med särskilda organisationer för arbetsledare. Sådana organisationer för arbetsledare skulle därför icke uteslutas från det samarbete som avsåges i nämnda punkt. TCO ville vidare framhålla, att den självfallet tolkade rekommendationens text så, att samarbete i yrkesutbildningsfrågor överlag skulle äga rum med tjänstemannaorganisationerna, när dessa grupper yrkesutbildning vore föremål för behandling.

För egen del anför *delegationen* följande:

Gentemot bestämmelsen i punkten 17, vari stadgas att vuxna arbetare under utbildning böra åtnjuta skälig ersättning enligt grunder, som fastställas genom lagstiftning, kollektivavtal eller bestämmelser inom vederbörande företag har arbetsmarknadsstyrelsen anmärkt, att sista delen av denna punkt »(genom) bestämmelser inom vederbörande företag» icke torde kunna sägas motsvara svenska förhållanden. Därest en person beviljats utbildning med statliga bidrag hos enskild företagare inom ett yrkesområde, där kollektivavtal saknas, äger företagaren, framhåller styrelsen, ej att ensam bestämma i ersättningsfrågan utan fastställes lärlingslönen i samråd mellan berörda statliga myndighet och företagaren. En anmärkning av liknande innebörd har framställts av överstyrelsen för yrkesutbildning.

Delegationen anser sig böra framhålla, att de fall, som arbetsmarknadsstyrelsen och överstyrelsen här berört, avse yrkesutbildning, till vilken statligt bidrag utgår. Det torde vara uppenbart, att då dylikt bidrag till utbildning utgår, staten även äger föreskriva vissa villkor för statsbidragets utgående.

Delegationen har för sin del intet att erinra mot de principer, som kommit till uttryck i rekommendationen och anser, att dessa böra kunna i huvudsak läggas till grund för den ytterligare reglering av yrkesutbildningen, som för vårt lands del kan komma i fråga.

Departementschefen.

Till vad delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet anfört kan jag ansluta mig. I anledning av vad Tjänstemännens centralorganisation anfört i sitt i ärendet avgivna remissyttrande må framhållas, att en tolkning av rekommendationen i överensstämmelse med vad i remissyttrandet angivits synes naturlig. Därest riksdagen icke har något att erinra däremot, torde Kungl. Maj:t böra meddela de av delegationen i ärendet hörda myndigheterna, att yrkesutbildningen i vårt land, i den utsträckning så lämpligen kan ske, bör anordnas i enlighet med de i rekommendationen uppdragna riktlinjerna.

Under åberopande av vad jag i det föregående anført får jag hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående omförmälda, av Internationella arbetsorganisationens konferens år 1950 vid dess trettiofjärde sammanträde antagna rekommendation (nr 88) angående yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Lemne.

Rekommendation (nr 88) angående yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra.

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,
vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till
Genève och där samlats den 7 juni 1950 till sitt trettio tredde samman-
träde,

och med beaktande av att konferensen redan antagit vissa såväl all-
männa som särskilda bestämmelser om yrkesutbildning,

beslutat antaga vissa förslag angående yrkesutbildning för vuxna,
däri inbegripna partiellt arbetsföra,

samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en internationell
rekommendation,

antager denna den trettionde dagen i juni månad år nittonhundrafemtio föl-
jande rekommendation, vilken skall benämnas »rekommendation angående
yrkesutbildning (för vuxna) 1950» [Vocational Training (Adults) Recom-
mendation, 1950].

I. Definitioner.

1. I denna rekommendation avses med
  - a) uttrycket »yrkesutbildning» varje för förvärvsarbete avsedd form av utbildning, ägnad att bibringa eller utveckla kunskaper eller färdighet rörande teknik, yrke eller arbetsledning, vare sig utbildningen meddelas inom eller utom ett företag, ävensom omskolning;
  - b) uttrycket »arbetare i produktionen» var och en, som är anställd eller genomgår utbildning inom någon gren av näringslivet i annan egen- skap än arbetsledare eller företagsledare.

II. Principer för yrkesutbildningen.

2. 1) Yrkesutbildningen för vuxna bör utredas, planeras och genomföras under hänsynstagande till läget och tendenserna på arbetsmarknaden, strävandena att förbättra och höja produktionen samt möjligheterna att bereda vederbörande, som vill utbilda sig, lämplig anställning.

2) Yrkesutbildningen för vuxna bör utredas, planeras och genomföras i samverkan med arbetsgivar- och arbetarorganisationerna, där sådana finnas och tillfredsställande anordningar kunna vidtagas för en dylik sam- verkan.

3. Yrkesutbildningen bör i största möjliga utsträckning bereda de vuxna en god yrkeskunskap och kännedom om de yrken, för vilka de utbilda sig, och om de näringsgrenar, inom vilka de önska taga anställning, med sär- skilt beaktande av att underlätta deras befordran.

4. Yrkesutbildning för arbetslösa vuxna bör icke anlitas såsom ersättning för arbetslöshetsförsäkring eller arbetslöshetshjälp utan syfta till att un- derlätta återanställning av arbetslösa, vilka äro i behov av utbildning för att kunna erhålla lämpligt arbete.

III. Yrkesutbildningens omfattning.

5. 1) Lämpliga anordningar för yrkesutbildning böra i största möjliga utsträckning ställas till de vuxnas förfogande, antingen genom erforderlig anpassning av motsvarande anordningar för ungdom eller genom vidtagande av särskilda åtgärder eller genom anlåtande av båda dessa utvägar.

2) Anordningarna i fråga böra enligt i denna rekommendation angivna principer och metoder planläggas under beaktande av nationella förhållanden, olika näringsgrenars behov samt arbetarnas intressen.

3) Anordningarna böra hava sådan omfattning, att de kunna inbegripa dels grundläggande utbildning för nybörjare dels repetitions- och kompletterande utbildning för i yrket tidigare sysselsatta personer dels även fortbildning för vinnande av befordran.

4) Anordningarna i fråga böra bland annat innefatta lämpliga åtgärder för utbildning av följande personkategorier:

- a) demobiliserade och krigsskadade, som äro i behov av utbildning för vinnande av lämplig anställning;
- b) partiellt arbetslösa, som äro i behov av utbildning för vinnande av lämplig anställning;
- c) arbetslösa vuxna, vilka icke kunna förväntas vinna fortsatt anställning inom sitt eget yrke eller äro i behov av utbildning såsom hjälp att vinna återanställning inom sitt eget yrke;
- d) vuxna, vilka önska tillträde till eti yrkesområde, som präglas av långvarig brist på arbetskraft;
- e) arbetare, vilka till följd av den tekniska utvecklingen bliva övertaliga inom sitt yrke;
- f) vuxna inom yrken med överskott på arbetskraft, vilka önska förbereda sig för anställning inom andra yrken;
- g) vuxna, som önska emigrera med anlåtande av statskontrollerad gruppemigration och som äro i behov av utbildning för att anpassa sina färdigheter till yrkesförhållandena i immigrationslandet;
- h) immigranter, som mottagits i och för erhållande av anställning och äro i behov av utbildning för att anpassa sig till yrkesförhållandena i immigrationslandet.

6. Företrädesrätt till yrkesutbildning för vuxna utanför företaget bör, där så är nödvändigt, beredas de sökande med beaktande av samhällets behov.

7. Lämpliga utbildningsanordningar böra tillhandahållas såväl arbetare i produktionen som arbetsledare.

8. Utbildning för vuxna bör stå öppen för såväl kvinnor som män.

IV. Utbildningsmetoder.

Utbildning av arbetare i produktionen.

9. 1) Yrkesvägledning bör föregå antagandet till yrkesutbildning.

2) Denna yrkesvägledning bör ha till syfte att utröna vilket yrke, som kan anses vara mest lämpligt för vederbörande och bör, i den utsträckning det individuella fallet så kräver samt med nödiga garantier för vederbörande arbetare, innefatta en analys av hans fysiska och psykiska förutsättningar, yrkesertarenhet, anlag och intressen.

10. Utbildningsplanen för varje yrke bör i samverkan med arbetsgivar- och arbetarorganisationer, där sådana finnas, utarbetas på grundval av en

systematisk analys av de arbetsuppgifter, färdigheter, kunskaper och säkerhetskrav som äro av betydelse för vederbörande yrke.

11. Utbildningens varaktighet bör bestämmas med hänsyn till

- a) den yrkesskicklighet, som utbildningen avser att bibringa;
- b) angelägenheten av att snarast möjligt bereda de vuxna för inträde i produktiv verksamhet; eller
- c) båda dessa omständigheter.

12. Såsom ett betydelsefullt led i en effektiv yrkesutbildning böra åtgärder vidtagas för att bereda de arbetare, som utbildas, en systematiskt organiserad handledning under utbildningstiden.

Yrkesutbildning inom företagen.

13. 1) Arbetsgivarna böra uppmuntras att vidtaga åtgärder, antingen var för sig eller i samverkan med andra arbetsgivare, för att i anslutning till sina anställningsbehov och i den utsträckning, som de drifttekniska förhållandena inom vederbörande företag medgiva, bereda vuxna yrkesutbildning.

2) Den i föregående punkt åsyftade utbildningen bör huvudsakligen meddelas

- a) under arbetets gång eller
- b) på arbetsplatsen men icke under arbetets gång eller
- c) i särskilda verkstäder eller
- d) annorstädes än å arbetsplatsen eller i verkstäder, då detta bäst överensstämmer med utbildningens krav, eller
- e) under anlitande av dessa metoder i förening, allt efter arten av och syftet med utbildningen samt företagets tekniska möjligheter.

14. Där utbildningen meddelas under arbetets gång,

- a) bör det produktiva arbetet vara av verkligt värde för utbildningen;
- b) bör arbetet försiggå under ledning av arbetsledare eller yrkesskickliga arbetare med förmåga att meddela utbildning.

15. Där utbildningen icke försiggår under arbetet bör den, så snart den nödvändiga förberedelsetiden gått till ända, meddelas under förhållanden, vilka så nära som möjligt ansluta sig till vanliga anställningsförhållanden och om möjligt innefatta utförandet av verkligt produktivt arbete eller arbete av liknande art.

16. 1) Där den för förvärvande av nödig färdighet i yrket erforderliga teoretiska undervisningen icke kan meddelas inom företaget, bör tillfälle till deltagande i sådan undervisning utom företaget beredas de under utbildning varande arbetarna utan att dessa därigenom åsamkas löneförlust.

2) I sådana fall bör ett nära samarbete äga rum mellan företaget och den institution, där undervisning meddelas.

17. Vuxna arbetare under utbildning böra åtnjuta skälig ersättning enligt grunder, som fastställas genom lagstiftning, kollektivavtal eller bestämmelser inom vederbörande företag.

Yrkesutbildning utom företagen.

18. 1) Där utbildningsbehoven icke tillgodoses inom företaget, bör vederbörande myndighet vidtaga erforderliga åtgärder för att utbildning må erbjudas i annan ordning.

2) I sådana fall bör utbildningen

- a) meddelas under förhållanden, vilka så nära som möjligt ansluta sig till dem, som råda inom företaget;

b) med förbehåll för nödvändiga garantier mot en konkurrens, som icke skulle kunna godtagas av arbetsgivare eller arbetare, innefatta produktivt arbete eller liknande arbete i den utsträckning detta är förenligt med utbildningens krav.

3) För att utbildningens innehåll och metodik skola kunna anpassas efter näringslivets krav och inträdande tekniska förändringar, bör ett nära samarbete äga rum mellan skolor eller andra institutioner, vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer samt de företag, som kunna förväntas anställa eleverna.

4) Utbildningen bör sätta eleverna i stånd att uppnå den lägsta arbetstakt och färdighet som arbetet kräver samt innefatta eller efterföljas av en tids yrkespraktik, varigenom eleverna kunna bibringas normal arbetstakt och färdighet.

19. 1) Under yrkesutbildning, som meddelas eller godkänts av vederbörande myndighet, böra vuxna, som icke åtnjuta ersättning, av vederbörande myndighet erhålla skäligen bidrag, som fastställts med hänsyn till

- a) arbetslöshetsunderstöd eller annat bidrag, som de äga uppbära;
- b) andra omständigheter, såsom ålder, underhållsskyldighet gentemot familj, levnadskostnader å orten samt särskilda, av utbildningen föranledda personliga utgifter, till exempel för resor eller bostad;
- c) behovet av att uppmuntra vuxna att påbörja och fullfölja yrkesutbildning i anslutning till arbetsmarknadens behov.

2) Vuxna, som önska genomgå yrkesutbildning utan ekonomiskt bidrag, böra, där så är lämpligt, erhålla tillstånd därtill.

Utbildning av arbetsledare.

20. Vederbörande myndighet bör i samverkan med berörda arbetsgivar- och arbetarorganisationer vidtaga alla ändamålsenliga och önskvärda åtgärder för att främja användandet av effektiva utbildningsmetoder.

21. Offentlig och enskild verksamhet för utbildning av arbetsledare böra samordnas.

22. Planer för utbildning av arbetsledare böra utarbetas på grundval av en systematisk analys av dessas uppgifter.

23. 1) Personer i arbetsledande ställning eller avsedda att anlitas i sådan böra erhålla tillfälle till utbildning, särskilt med avseende å

- a) arbetsmetoder;
- b) den mänskliga faktorn i arbetet;
- c) samordning av arbetet inom företagets olika skikt;
- d) utbildningsmetoder;
- e) anpassning till uppgifter med ansvar, vilka inbegripa ett ömsesidigt förtroende i arbetslivet.

2) För utbildningen i fråga bör i huvudsak anlitas en eller flera av följande metoder:

- a) gruppdiskussion med demonstration och analys av praktiska exempel;
- b) utbildning under arbetets gång;
- c) föreläsningar;
- d) skolundervisning.

3) Utbildningen bör organiseras och utvecklas med anlitan av bland andra ett eller flera av följande medel:

- a) kurser vid universitet och högskolor samt tekniska skolor;
- b) institutioner, som särskilt handha här avsedd utbildning;
- c) lämplig utbildning inom företag;
- d) metoder åsyftande snabbutbildning.

Rekrytering och utbildning av lärare (instruktörer).

24. 1) Vederbörande myndighet bör i samverkan med arbetsgivar- och arbetarorganisationer och andra berörda institutioner vidtaga alla nödiga åtgärder för att fastställa normer beträffande de minimikrav, som må ställas å lärare, vilka meddela yrkesutbildning för vuxna inom särskilda skolor eller institutioner, såväl offentliga som enskilda.

2) Sådana normer böra bland annat avse

- a) teknisk och allmän utbildning;
- b) praktisk erfarenhet inom yrke, vari undervisning skall meddelas;
- c) ålder;
- d) fallenhet för att utbilda vuxna.

3) Vederbörande myndighet bör tillse, att dessa normer tillämpas i läroanstalter eller institutioner, som upprättats eller övervakas eller åtnjuta bidrag av offentliga myndigheter, samt anbefalla dessa normers tillämpning i alla andra läroanstalter eller institutioner.

25. 1) Lärare, som meddela yrkesutbildning för vuxna, böra i syfte att utveckla deras tekniska och pedagogiska kunnande erhålla särskild teoretisk och teknisk utbildning ävensom förtrogenhet med den mänskliga faktorns betydelse i arbetslivet.

2) Utbildningen i fråga bör alltefter behovet särskilt innefatta

- a) grundläggande utbildning;
- b) kompletterande utbildning eller fortbildning; samt
- c) regelbundet återkommande praktiskt arbete inom företag.

3) Vederbörande myndighet bör vidtaga åtgärder för att främja och stödja sådan utbildning.

V. Yrkesutbildning för partiellt arbetsföra.

26. De principer, åtgärder och metoder för yrkesutbildning, som angivas i denna rekommendation, böra tillämpas med avseende å partiellt arbetsföra i den utsträckning medicinska och pedagogiska förutsättningar föreligga härför.

27. 1) Åtgärder böra vidtagas för att bereda partiellt arbetsföra tillgång till tillfredsställande och ändamålsenliga utbildningsmöjligheter.

2) Partiellt arbetsföra böra ha tillgång till sådana anordningar, oavsett anledningen till och arten av nedsättningen i arbetsförmågan och oavsett åldern, i den mån rimliga förutsättningar för utbildning och anställning föreligga.

28. 1) Utbildningen av partiellt arbetsföra bör, där så är möjligt, sätta dem i stånd att utöva en förvärvsverksamhet, vari de kunna utnyttja sina yrkeskunskaper och anlag, med beaktande av framtida sysselsättningsmöjligheter.

2) För detta ändamål bör utbildningen

- a) samordnas med en efter samråd med läkare utvald anställning inom yrke, som är lämpligt med hänsyn till arten av nedsättningen i arbetsförmågan och inom vilket arbetet i minsta möjliga mån hämmas;
- b) där så är möjligt tillhandahållas inom det yrke, vari den partiellt arbetsföre tidigare varit sysselsatt eller inom ett närbesläktat yrke; och
- c) fullföljas tills den partiellt arbetsföre, om hans förutsättningar så medgiva, uppnått en färdighet, som i normal arbetsprestation gör honom jämställd med fullt arbetsföra arbetare.

29. 1) Där så befinnes nödvändigt, bör utbildning av partiellt arbetsföra föregås av lämplig medicinsk behandling för återställande av arbetsförmågan.

2) Sådan behandling bör avse att underlätta den efterföljande utbildningen av de partiellt arbetsföra i fråga och, där så är lämpligt, innefatta tillhandahållandet av proteser, psykologisk behandling samt rörelse- och arbetsterapi.

3) Då så befinnes lämpligt bör utbildningen påbörjas redan under tiden för den medicinska behandlingen.

30. Då så befinnes lämpligt bör utbildningen av partiellt arbetsföra försiggå under läkartillsyn.

31. Då så är möjligt bör utbildningen av partiellt arbetsföra bedrivas tillsammans med och under enahanda förhållanden som utbildningen av fullt arbetsföra.

32. Särskilda anordningar böra vidtagas för utbildning av sådana partiellt arbetsföra, som med hänsyn till arten av nedsättningen i arbetsförmågan icke kunna utbildas tillsammans med fullt arbetsföra.

33. Åtgärder böra vidtagas för att intressera arbetsgivare för att anordna utbildning för partiellt arbetsföra; sådana åtgärder böra allt efter omständigheterna innefatta bistånd i ekonomiskt, tekniskt eller medicinskt avseende ävensom i yrkesfrågor.

34. Riktlinjer för utbildningen av partiellt arbetsföra böra utarbetas och tillämpas under medverkan av de olika organ, som handlägga frågor rörande läkarvård, social trygghet, yrkesvägledning samt utbildning och samsättning av partiellt arbetsföra, därvid samarbete med arbetsgivar- och arbetarorganisationer städse bör äga rum.

VI. Organisation och administration.

35. 1) Lämpliga, samordnade planer för yrkesutbildningen av vuxna böra utarbetas och tid efter annan överses och kompletteras av vederbörande myndighet eller på dess initiativ, i samverkan med de arbetsgivar- och arbetarorganisationer, som representera berörda näringsgrenar, och med beaktande av nationella, regionala och lokala förhållanden.

2) Planerna i fråga böra samordnas med den allmänna planeringen av yrkesutbildningen i övrigt.

36. 1) Vederbörande myndighet bör i samverkan och samförstånd med berörda arbetsgivar- och arbetarorganisationer vidtaga alla önskvärda och nödiga åtgärder för att främja och samordna utvecklingen av offentlig och enskild verksamhet för utbildning av vuxna.

2) Här äsyftade åtgärder böra alltefter omständigheterna innefatta

- a) fastställande av utbildningsbehovens omfattning och art samt tillgången på utbildningsmöjligheter;
- b) upprättande av normer för utbildningsvillkor och -metoder;
- c) upprättande av undervisningsplaner för skilda industrier och yrken;
- d) tekniskt bistånd till organisationer och företag, som anordna utbildning;
- e) ekonomiskt bistånd till sådana organisationer och företag.

37. 1) Offentliga myndigheters ansvar för utbildningen av vuxna bör klart definieras.

2) Sådant ansvar bör åvila

- a) en enda myndighet eller
- b) flera myndigheter, vilkas verksamhet bör nära samordnas.

38. Ett nära och fortlöpande samarbete bör upprätthållas mellan den offentliga arbetsförmedlingen, yrkesutbildningsorganen och berörda arbetsgivar- och arbetarorganisationer, särskilt såvitt avser rekryteringen av vuxna för utbildning och deras arbetsplacering vid utbildningens slut.

39. 1) Yrkesutbildningen bör utvecklas med hjälp av rådgivande nämnder, som allt efter behovet upprättats på det nationella, regionala och lokala planet och som innesluta representanter för berörda myndigheter och organ, däri inbegripna arbetsgivar- och arbetarorganisationer.

2) Nämnderna i fråga böra hava att giva råd, i synnerhet

- a) på det nationella planet beträffande uppdragandet av riktlinjer och upprättandet av planer för utbildningen av vuxna;
- b) på det regionala och lokala planet beträffande genomförandet av de åtgärder, som beslutats på det nationella planet, dessas anpassning till regionala och lokala förhållanden samt samordnandet av regional och lokal verksamhet.

40. 1) Vederbörande myndighet bör främja upprättandet av rådgivande industrinämnder med uppgift att medverka vid genomförandet av planerna för utbildning av vuxna inom den industri, som de representera.

2) Åtgärder böra vidtagas för att tillse, att arbetsgivar- och arbetarorganisationer medverka vid genomförandet av planerna för utbildningen av vuxna, till exempel genom att deras representanter med verkställande eller rådgivande uppgifter ingå i de organ, som handha ledningen av skolor eller institutioner för utbildning av vuxna eller övervaka den tekniska delen av dessa skolors verksamhet.

3) Vederbörande myndighet bör uppmuntra arbetsgivare att samarbeta med representanter för de anställda arbetarna vid genomförandet av utbildningsplanerna i företaget.

VII. Internationellt samarbete vid yrkesutbildning för vuxna.

41. 1) Medlemsstaterna böra, i den mån så är erforderligt och möjligt samt, såvitt önskemål därom framställes, under medverkan av Internationella arbetsbyrån, samverka i fråga om åtgärder för att främja yrkesutbildning för vuxna.

2) Sådan samverkan bör innefatta åtgärder, om vilka de berörda länderna ömsesidigt böra överenskomma för att främja yrkesutbildningen, såsom exempelvis

- a) tillhandahållande inom ett land av utbildning för därtill uttagna personer från ett annat land för att bereda dessa personer tillfälle att förvärva sådan färdighet och erfarenhet, som icke står till buds i hemlandet;
- b) utlåning av experter från ett land till ett annat för att bistå med att organisera yrkesutbildningen;
- c) utarbetande och tillhandahållande av handböcker och annan lämplig materiel för yrkesutbildning;
- d) utbyte av kvalificerad personal samt
- e) systematiskt utbyte av informationer i utbildningsfrågor.

*Bilaga B.***Resolutioner.**

- I. Resolution angående åtgärder mot arbetslöshet.
- II. Resolution angående utvidgning av den obligatoriska undervisning en samt åtgärder för anordnande av undervisning för vuxna.
- III. Resolution angående regionala konferenser.
- IV. Resolution angående internationella åtgärder rörande sociala och arbetsproblem inom jordbruket.
- V. Resolution angående skydd för egendom tillhörig arbetsgivar- och arbetarorganisationer.
- VI. Resolution angående upphörande av individuella arbetsavtal och i samband därmed stående frågor.
- VII. Resolution angående uppförande på dagordningen för nästa allmänna konferenssammanträde av frågan om metoder för fastställande av minimilöner inom jordbruket.
- VIII. Resolution angående uppförande på dagordningen för nästa allmänna konferenssammanträde av frågan om förhållandet mellan arbetsgivare och arbetare, innefattande kollektivavtal samt frivillig förlikning och skiljedom.
- IX. Resolution angående uppförande på dagordningen för nästa allmänna konferenssammanträde av frågan om samverkan mellan offentliga myndigheter samt arbetsgivarnas och arbetarnas organisationer.
- X. Resolution angående uppförande på dagordningen för nästa allmänna konferenssammanträde av frågan om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde.
- XI. Resolution angående beviljande av medlemskap för republiken Indonesiens förenta stater i Internationella arbetsorganisationen.
- XII. Resolution angående beviljande av medlemskap för Viet-Nam i Internationella arbetsorganisationen.
- XIII. Resolution angående upprättandet av en undersöknings- och förlikningskommission för frågor rörande föreningsfrihet.
- XIV. Resolution angående antagande av budget för 33:e budgetåret (1951) och angående fördelning av utgifterna på olika medlemsstater för samma år.
- XV. Resolution angående åtgärder för finansiering av utvidgningen av Internationella arbetsbyråns byggnad i Genève.
- XVI. Resolution angående Internationella arbetsorganisationens bidrag till arbetsbyråns tjänstepensionsfond avseende år 1951.
- XVII. Resolution angående återval av ledamöter i Internationella arbetsbyråns tjänstepensionskassas styrelse.
- XVIII. Resolution angående val av ledamöter i Internationella arbetsbyråns tjänstepensionskommitté (Förenta Nationernas gemensamma pensionsfond).
- XIX. Resolution angående utseende av ledamöter och ställföreträdande ledamöter i den administrativa domstolen.